

ΚΥΡΙΑΚΗ Η΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ

26/07/2026

*Ο πολλαπλασιασμός των πέντε άρτων
και ο χορτασμός των πεντακισχιλίων*

Στη σημερινή ευαγγελική περικοπή, όγδοη Κυριακή Ματθαίου, ακούσαμε για ένα μεγάλο θαύμα που ο Χριστός μας έκανε. Πρόκειται για τον πολλαπλασιασμό των πέντε άρτων και των δύο ιχθύων και τον χορτασμό από τον τεμαχισμό και την διανομή τους, πέντε χιλιάδων ανδρών, χωρίς να υπολογίζουμε τις γυναίκες και τα παιδιά. Και όχι μόνον έφαγαν και χόρτασαν, αλλά υπήρξαν και περισσεύματα τα οποία συγκέντρωσαν και γέμισαν με αυτά πλήρως δώδεκα κοφίνους. Μεγάλο όντως το θαύμα! Καταπλήσσεται κανείς και μόνο αν το σκεφτεί. Μη μείνουμε όμως μόνο στον θαυμασμό, γιατί τότε δεν κάνουμε τίποτε. Αδικοούμε και τον Χριστό και το θαύμα. Ας αναζητήσουμε τα βαθύτερα νοήματα του γεγονότος αυτού.

Ας δούμε όμως πρώτα την εξέλιξη του θαύματος. Μετά την είδηση του αποκεφαλισμού του Ιωάννη του Βαπτιστή, ο Χριστός αποσύρθηκε σε έναν έρημο τόπο. Όμως οι άνθρωποι των γύρω περιοχών τον αντιλήφθηκαν και άρχισαν να συγκεντρώνονται γύρω Του. Ήταν τα χαμένα πρόβατα του Οίκου Ισραήλ, οι πτωχοί του Ευαγγελίου και των Προφητών, οι οποίοι αναγνώριζαν στο πρόσωπο του Ιησού τον καλό ποιμένα τους. Ο Κύριος βλέποντάς τους «τους σπλαχνίστηκε και θεράπευσε τους αρρώστους τους». Τους μιλούσε συγχρόνως για την Βασιλεία των Ουρανών και τον δρόμο που οδηγεί σε αυτήν, παρηγορούσε και γλύκαινε τις καρδιές τους με το βάλσαμο της αγάπης Του, τους έδειχνε με τις θεραπείες των ασθενών και των δαιμονισμένων ότι ο κόσμος τούτος δεν είναι ο κόσμος τον οποίο ο Θεός θέλησε, αλλά είναι ο χώρος της φθοράς και του θανάτου. Τούς έλεγε ακόμα ότι ο ίδιος ήλθε στη γη με έναν μόνο σκοπό, να καταργήσει αυτόν τον κόσμο που ο διάβολος και η αποστασία του ανθρώπου από τον Θεό δημιούργησαν.

Η ώρα όμως περνούσε και ο ήλιος άρχισε να γέρνει προς την δύση του. Οι μαθητές πλησίασαν τον Κύριο και του είπαν: «ο τόπος είναι έρημος και η ώρα περασμένη. Αφησε λοιπόν τον κόσμο να πάνε στα γύρω χωριά για να αγοράσουν τρόφιμα». Είναι βλέπετε αδελφοί μου συνήθειο όλων μας να υποδεικνύουμε στον Θεό τι να κάνει. Λες και ο Χριστός δεν γνώριζε ούτε ότι η ώρα ήταν περασμένη, ούτε ότι οι άνθρωποι που τον άκουγαν ήταν νηστικοί. Αλλά αντίθετα με τους μαθητές οι συγκεντρωμένοι δεν είχαν προσέξει τίποτα. Ούτε ότι σε λίγο νύχτωνε ούτε ότι πεινούσαν. Είχαν τόσο πολύ αφεθεί στο Λόγο του Κυρίου. Το «ουκ επ' άρτω ζήσεται μόνον

άνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι ἐκπορευομένου ἐκ στόματος Θεοῦ», το ἐξέφραζαν ζωντανά.

Ἀς ἐπανέλθουμε ὁμῶς στὴν στιγμή που οἱ μαθητὲς παροτρύνουν τὸν Κύριο νὰ ἀπολύσει τὸν λαό. Τι τοὺς εἶπε ὁ Χριστός; Ὡραία. Συμφωνῶ. Ὅμως με μιὰ παρατήρηση, «δώστε τοὺς εσεῖς νὰ φάνε». Οἱ μαθητὲς καὶ πάλι δὲν κατάλαβαν τίποτα. «Οὐπω γὰρ ἦν Πνεῦμα Ἅγιον». Μετὰ τὴν Πεντηκοστή ἀνοίξε ο νους τοὺς καὶ κατανόησαν, ὅσο στὸν ἄνθρωπο εἶναι δυνατό, τὰ μυστήρια τοῦ Θεοῦ. Ἐτσι εὐκόλα ἦρθε ἡ ἀντίρρηση. Μα τι λες Κύριε; «Δεν ἔχουμε ἐδῶ παρά πέντε ψωμιά καὶ δύο ψάρια». Χορταίνουν ὅλοι αὐτοὶ με αὐτά; Οὔτε εμεῖς καλὰ καλὰ δὲν χορταίνουμε. Καὶ πάλι ἡ ἀρνηση νὰ παραδοθoύν στο θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ ἀς μὴ το καταλάβαιναν. Νὰ μιμηθoύν τὴν Κυρία Θεοτόκο που κατὰ τὸν Ευαγγελισμό της εἶπε: «Ἰδού ἡ δούλη Κυρίου. Γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμα σου». Μήπως ὁμως τὸ ἴδιο δὲν κάνουμε καὶ εμεῖς σὲ πολλές περιπτώσεις; Μήπως δὲν βάζουμε τὴν λογικὴ τὴ δική μας ἀπέναντι στο θεῖο θέλημα; Δυστυχῶς ἡ ἀδυναμία μας μας παρασύρει. Δείχνοντας καὶ πάλι υπομονή καὶ κατανόηση πρὸς τοὺς μαθητὲς Του ὁ Κύριος δὲν τοὺς ἐπιτιμᾷ, ἀλλὰ τοὺς καλεῖ νὰ φέρουν μπροστά Του τὰ λίγα ἐφόδια που εἶχαν. Καὶ τότε «αφοῦ ὑψῶσε τὰ μάτια στὸν οὐρανό, τὰ εὐλόγησε, τὰ ἔκοψε καὶ ἔδωσε στοὺς μαθητὲς τὰ κομμάτια καὶ αὐτοὶ στὸν κόσμον». Καὶ ὄχι μόνο χορτάσαν, ἀλλὰ υπήρξαν καὶ περισσεύματα, ὅπως εἶπαμε.

Μας θυμίζει ἀδελφοί μου κάτι ἀπὸ τὴν λατρευτικὴ ζωὴ της Εκκλησίας τὸ θαῦμα αὐτό; Φυσικά καὶ μας θυμίζει τὴν Ἀρτοκλασία που τελούμε κάθε φορὰ στὴν διάρκεια τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ στὴ μνήμη εορταζομένων αγίων. Πέντε ἄρτους προσφέρουμε τότε ὁ καθένας μας καὶ ὅλοι ἀκούμε κατὰ τὴν εὐλόγησή τοὺς ἀπὸ τὸν ἐπίσκοπο ἢ τὸν ιερέα νὰ λέει: «Ὁ ἐν τῇ ἐρήμῳ εὐλογήσας τοὺς πέντε ἄρτους καὶ ἐξ αὐτῶν πεντακισχιλίους ἄνδρας χορτάσας...».

Ἀς θυμηθoύμε ἀδελφοί μου καὶ πάλι τὸν λόγο, τὴν ἐντολή τοῦ Χριστοῦ πρὸς τοὺς μαθητὲς Του, «δὲν ἔχουν ἀνάγκη νὰ πάνε (για τρῶφιμα). Δώστε τοὺς εσεῖς νὰ φάνε». Φαίνεται παράξενος, ἴσως καὶ παράλογος ὁ λόγος αὐτός καὶ σὲ ἐμᾶς, ὅπως φάνηκε καὶ στοὺς μαθητὲς. Τι εἶναι αὐτό που μποροῦν νὰ προσφέρουν οἱ μαθητὲς στὸν πεινασμένο καὶ γιατί μόνο αὐτοὶ μποροῦν νὰ το κάνουν;

Ὁ Κύριος μεταφέρει τὴν βιολογικὴ ἀνάγκη τοῦ ἀνθρώπου γιὰ ψωμί, σὲ ἓνα ἄλλο ἐπίπεδο. Τὴν ἐντάσσει στὸ σωτηριολογικό Του ἔργο. Ὅπως ὁ ἴδιος λέει σὲ ἄλλο σημεῖο, Αὐτός εἶναι ὁ Ἄρτος ὁ ἀληθινός ὁ ὁποῖος κατεβαίνει στὴ γῆ. Καὶ ὡς Ἄρτος ἀληθινός προσφέρεται εἰς βρῶση καὶ πόση, ὥστε ὅσοι τὸν λαμβάνουν ἀξίως νὰ ἔχουν μετοχή στὸ Σῶμα Του καὶ στὴν Βασιλεία Του. Ἐδῶ λοιπὸν φαίνεται τὸ μυστήριο τῆς Θείας Ευχαριστίας. Ὁ Χριστός «μελίζεται καὶ διαμερίζεται» καὶ προσφέρεται στοὺς πιστοὺς εἰς ἄφεση ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον. Γιὰ τὸν ζωοποιό αὐτό Ἄρτο προσεύχεται καὶ ἡ Εκκλησία, «τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς

ημίν σήμερον» και αναφέρεται στο Θεανθρώπινο, αναστημένο Σώμα του Κυρίου.

Τον Άρτο όμως αυτόν μόνο οι μαθητές μπορούν να μοιράσουν. Θεμελιώνεται και το μυστήριο της ιεροσύνης στο σημείο αυτό. Όχι όλοι, μόνον οι μαθητές και όταν αυτοί φύγουν από την γη οι διάδοχοί τους, τους οποίους αυτοί όρισαν. Ποιοι είναι αυτοί οι διάδοχοι; Οι επίσκοποι της Εκκλησίας μας. Μόνον αυτοί μπορούν να ευλογήσουν το ψωμί και να γίνει Σώμα Χριστού. Μόνον αυτοί είναι οι αυθεντικοί εγγυητές ότι ο Άρτος – Χριστός που προσφέρεται είναι ο αληθινός. Και βεβαίως οι επίσκοποι ως εις τόπον και τύπον Χριστού βρίσκονται σε απόλυτη ενότητα μεταξύ τους και ο λόγος τους είναι λόγος της Εκκλησίας. Γύρω από αυτούς άλλωστε οικοδομείται το σώμα της Εκκλησίας, την οποία και εκφράζουν.

Ας προσέξουμε αδελφοί μου το θέμα των επισκόπων και της θέσεώς τους στο εκκλησιαστικό σώμα. Και τούτο γιατί υπήρχαν και υπάρχουν άνθρωποι πλανεμένοι, αποκομμένοι από την αγία του Χριστού Εκκλησία. Πέραν των αιρετικών, που και σήμερα αφθονούν δυστυχώς, έχουμε και άλλους που ομιλούν για Χριστό, φορούν ιερατικές ή αρχιερατικές στολές, μιλούν μέσα από κείμενα πατέρων, και φέρονται ως οι μόνοι αληθινοί διάδοχοι των αποστόλων. Ισχυρίζονται μάλιστα ότι αυτοί είναι η αληθινή εκκλησία του Χριστού, Αυτοί και οι παρατρεχάμενοί τους. Έχουν ονόματα, αποτειχισμένοι, άραγε από ποιον; από τον Χριστό και την Εκκλησία Του, παλαιοημερολογίτες, αυτοχειροτόνητοι ή καθηρημένοι. Μη παρασυρθούμε αδελφοί μου.

Αγαπητοί μου αδελφοί. Η σημερινή ευαγγελική περικοπή, ας γίνει σε όλους αφορμή να αναζητήσουμε και εμείς τον Άρτο της Ζωής, τον Κύριό μας και Θεό, Ιησού Χριστό. Να κατανοήσουμε το Μέγα αυτό Μυστήριο, όχι διανοητικά, σίγουρα έχουμε διαβάσει όλοι μας πολλά γι' αυτό, αλλά ως εμπειρία ζωής. Να μιμηθούμε τους ανθρώπους που τόσο πολύ δόθηκαν στον Χριστό, ώστε να ξεχάσουν κι αυτές τις βιολογικές ανάγκες τους. Είθε αδελφοί μου όλοι μας να προσερχόμαστε στην Θεία Κοινωνία με συγκλονισμένες ψυχές από την αγάπη του Θεού και όσων έκανε και κάνει για εμάς. Αμήν,

π. Δημήτριος Καπρινιώτης

Εφημέριος Ιερού Ναού Αγίου Σεραφείμ και Αγίων Δώδεκα Αποστόλων